

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4Tos/8/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8124010151
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Varga PhD., LL.M., MBA
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8124010151.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Rastislava Vargu, PhD., LL.M., MBA a sudcov JUDr. Emila Dubňanského a JUDr. Jaroslava Bugela na neverejnom zasadnutí konanom dňa 22.05.2024, v trestnej veci odsúdeného A. B., pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, 2 písm. a/ Tr. zákona a iné, o sťažnosti záujmového združenia občanov DUMISK o.z., proti uzneseniu Okresného súdu Prešov zo dňa 26.03.2024, sp. zn. 1PP/8/2024, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku z a m i e t a sťažnosť záujmového združenia občanov DUMISK, o.z., Mlynárska 37/29, Sered', IČO: 52 111 393.

odôvodnenie:

Uznesením Okresného súdu Prešov zo dňa 26.03.2024, sp. zn. 1PP/8/2024 súd podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku, § 66 ods. 1 písm. a/, b/, ods. 2 Tr. zákona návrh záujmového združenia občanov DUMISK, o.z. o podmienenečné prepustenie A. B. z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 5T/57/2017, zo dňa 02.11.2017, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 2T/93/2017, zo dňa 31.01.2018 vo výmere 7 rokov a z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Galanta sp. zn. 0T/26/2017, zo dňa 03.02.2017, v spojení s uznesením Okresného súdu Galanta o neosvedčení sa v skúšobnej dobe podmienenečného odsúdenia sp. zn. 0T/26/2017, zo dňa 29.01.2020 vo výmere 4 mesiace zamietol.

Proti tomuto uzneseniu riadne a včas, podaním doručeným súdu prvého stupňa elektronickými prostriedkami s kvalifikovaným elektronickým podpisom dňa 26.03.2024 podalo sťažnosť záujmové združenie občanov DUMISK, o.z., ktorú odôvodnilo podaním doručeným súdu prvého stupňa elektronickými prostriedkami s kvalifikovaným elektronickým podpisom dňa 17.05.2024. Namietalo, že nie je zrejmé, aby sa súd vo svojich úvahách zaoberal ich podaním, pričom do pozornosti dáva skutočnosť, že predmetom konania je posúdenie, či ponúknutá záruka je alebo nie je relevantná vo vzťahu k osobe odsúdeného, teda či je alebo nie je postačujúca. Dostatočne preukázali aktívnu legitímáciu na podanie návrhu, pričom uviedli ako chcú na odsúdeného pôsobiť, avšak súd sa vo svojom rozhodnutí s nastolenou otázkou nevysporiadal. Rozhodnutie navodzuje dojem, že súd rozhodoval o návrhu odsúdeného a nie o návrhu občianskeho združenia. Z uvedených dôvodov má za to, že rozhodnutie súdu je nepreskúmateľné, preto žiadalo, aby krajský súd zrušil napadnuté rozhodnutie a vrátil vec okresnému súdu, ktorý ju opätovne prejedná a rozhodne a v ďalšom konaní zhodnotí ponuku záruky a spôsoby pôsobenia na odsúdeného, resp. posúdi dostatočnosť, resp. nedostatočnosť ponúknutej záruky.

Na základe takto riadne a včas podanej sťažnosti krajský súd preskúmal podľa § 192 ods. 1 Tr. poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce tomuto výroku napadnutého uznesenia a dospel k záveru, že sťažnosť o.z. DUMISK, nie je dôvodná.

Prvostupňový súd sťažnosťou napadnuté uznesenie odôvodnil tým, že u odsúdeného bola splnená formálna podmienka na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, a teda odsúdený vykonal potrebnú časť výmery uloženého trestu, avšak s poukazom na vykonané dôkazy, najmä správu o hodnotení jeho správania v ústave na výkon trestu a skutočnosti zistené z odpisu registra trestov dospel k záveru, že doposiaľ vykonaný trest odňatia slobody nespĺnil svoj prevýchočný účel. Zo správania odsúdeného počas výkonu trestu súd nemohol vyvodiť, že sa polepšil a v budúcnosti bude viesť riadny život. Týmto záverom svedčí skutočnosť, že odsúdený je vo výkone trestu už viac ako 6 rokov a získal len 3 disciplinárne odmeny, naopak, ohľadom jeho správania sú evidované viaceré negatívne poznatky, z toho jedenkrát mu bol udelený disciplinárny trest. Opakované porušenie povinnosti počas výkonu trestu nemožno stotožniť so zákonným vymedzením správania sa ako „polepšil sa“. Porušovanie povinností počas výkonu trestu odňatia slobody odsúdeným nesvedčí o postupnej náprave odsúdeného, ale naopak, o tom, že účel doposiaľ vykonaného trestu nedosahuje. Taktiež z trestnej minulosti odsúdeného vyplýva, že všetky doposiaľ uložené tresty na neho nepôsobili dostatočne výchovne v tom smere, aby sa vyhýbal páchaniu ďalšej násilnej trestnej činnosti, o čom svedčia celkovo 4 záznamy v odpise registra trestov. To opodstatňuje záver o tom, že odsúdený nepreukázal polepšenie a nemožno od neho ani očakávať, že povedie v budúcnosti riadny život. Z uvedených dôvodov bude potrebné na odsúdeného pôsobiť výkonom trestov odňatia slobody v trvaní aké mu boli uložené.

Po oboznámení sa so sťažnosťou napadnutým uznesením, ako aj s obsahom predloženého spisu, sťažnostný súd konštatuje, že odsúdený v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody uložený mu rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 02.11.2017, sp. zn. 5T/57/2017, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 31.01.2018, sp. zn. 2To/92/2017 vo výmere 7 rokov a trest uložený mu trestným rozkazom Okresného súdu Galanta zo dňa 03.02.2017, sp. zn. 0T/26/2017, v spojení s uznesením Okresného súdu Galanta o neosvedčení sa v skúšobnej dobe zo dňa 29.01.2020, sp. zn. 0T/26/2017 v trvaní 4 mesiace. Občianske združenie DUMISK podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 31.01.2024 žiadalo o podmiennečné prepustenie odsúdeného A. B. z výkonu trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. zákona súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody.

Podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody znamená podstatnú zmenu spôsobu jeho výkonu a preto by táto možnosť mala byť umožnená len odsúdenému, u ktorého je reálny predpoklad, že uložený trest splnil svoj účel aj bez potreby celkového výkonu tohto trestu v ústave na výkon trestu odňatia slobody. Súd musí preto skúmať všetky okolnosti svedčiace o možnostiach prevýchovy odsúdeného, ako aj jeho správanie vo výkone trestu odňatia slobody.

Z inštitútu trestu ako účelovej sankcie vyplýva, že pokiaľ doposiaľ vykonanou časťou trestu bol dosiahnutý účel trestu sledovaný zákonom, je ďalší výkon trestu odňatia slobody nepotrebný a taktiež nedôvodný, aj keď pri ukladaní trestu sa prihliada k možnostiam nápravy páchatel'a a nie je možné vždy presne predvídať ako sa u jednotlivých páchatel'ov prejaví jeho výchovný účinok. Zo správania odsúdeného a jeho postoja k plneniu si povinností v dobe výkonu trestu musí byť zjavné také polepšenie, že ďalší výkon trestu už nie je potrebný a odsúdený môže byť prepustený na slobodu. Podmiennečné prepustenie je významným prostriedkom dovŕšenia prevýchovy a resocializácie odsúdeného a neznamená ukončenie tohto procesu, ale pokračovanie v prevýchove a resocializačnom procese odsúdeného aj v iných podmienkach, teda na slobode. Zmysel tohto inštitútu nie len v tom, že za dobré správanie, prípadne za plnenie si svojich povinností vo výkone trestu odňatia slobody bude odsúdený automaticky prepustený po odpykaní si zákonom stanovenej doby k zreteľu účelu trestu. Nevyhnutým predpokladom pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je pozitívna prognóza budúceho správania sa odsúdeného.

Z hodnotenia odsúdeného z Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Prešov vyplýva, že odsúdenému boli uložené celkovo 3 disciplinárne odmeny a 1 disciplinárny trest, ktorý nemá zahľadený. V pedagogickej dokumentácii odsúdeného evidujú viacero negatívnych záznamov a to dňa 03.08.2017 bol odsúdený opakovane upozornený na nevhodné správanie počas kontaktnej návštevy, dňa 02.10.2017 sa odsúdený pokúšal nadviazať nedovolený kontakt s iným obvineným cez

okno cely, dňa 14.10.2017 odsúdený porušil zákaz nadväzovať kontakty s inými osobami na účely zakázaného prijímania a odosielania korešpondencie, alebo predmetov, alebo získania, či poskytovania iných výhod. Následne v pedagogickej dokumentácii odsúdeného sú evidované 2 negatívne poznatky týkajúce sa porušenia povinnosti byť riadne usťrojený podľa určených vzorov a noriem, ktoré boli riešené s príslušným pedagógom dohovorom, v dňoch 06.05.2019 a 03.10.2019 odsúdený porušil povinnosť by usťrojený podľa určených vzorov a noriem, v dňoch 12.12.2019 a 22.09.2020 sa pod posteľou odsúdeného našiel časopis s pornografickou tematikou, dňa 21.01.2020 odsúdený nezachoval zásady slušného správania a vystupovania voči príslušníkovi zboru, dňa 05.06.2020 odsúdený v sklade bez dovolenia pedagóga a poza jeho chrbát siahol do skrine a zobral zalepenú obálku s neznámym obsahom, dňa 27.10.2020 odsúdený porušil zákaz nadväzovať kontakty s inými osobami v rozpore so zákonom o výkone trestu, v dňoch 31.05.2021 a 30.07.2021 odsúdený opakovane užil neprepísané lieky za účelom intoxikácie organizmu, dňa 28.09.2021 bol odsúdený slovne napomenutý za neporiadok v osobných veciach, dňa 07.10.2020 odsúdený porušil povinnosť plniť povinnosti uložené zákonom o výkone trestu, dňa 28.10.2022 porušil zákaz prechovávať akékoľvek predmety, ktorými by mohol mariť účel trestu, dňa 12.10.2023 porušil povinnosť plniť povinnosti uložené zákonom o výkone trestu a ústavným poriadkom, zákaz prechovávať lieky a návykové látky, akékoľvek predmety, ktorými by mohol mariť účel trestu. Aj keď odsúdený bol pracovne zaradený na pracovisku v ústave s dohľadom dňa 09.11.2020 bol vyradený z dôvodu porušenia ústavného poriadku. Okrem 3 disciplinárnych odmien mu bol dňa 12.10.2023 uložený disciplinárny trest celodenného umiestnenia do uzavretého oddielu po dobu desiatich dní za porušenie plniť povinnosti uložené zákonom o výkone trestu a ústavným poriadkom a za porušenie zákazu prechovávanía návykových látok, ktorým by mohol mariť účel trestu. Záverom ústav konštatuje, že vzhľadom na uvedené neodporúča podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody.

Zároveň z odpisu registra trestov odsúdeného vyplýva, že tento má v ňom uvedené 4 záznamy, pričom rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 20.08.2009, sp. zn. 3T/33/2009 mu bol uložený nepodmiennečný trest odňatia slobody 6 rokov a 8 mesiacov v ústave so stredným stupňom stráženía a ochranný dohľad nad 2 roky, ktorý trest vykonal dňa 02.02.2016, z čoho je zrejmé, že už v minulosti bolo na odsúdeného pôsobené výkonom nepodmiennečného trestu odňatia slobody.

Po oboznámení sa so sťažnosťou občianskeho združenia DUMISK, touto sťažnosťou napadnutým uznesením, ako aj s obsahom predloženého spisu, sťažnostný súd konštatuje, že len samotné plnenie príkazov a nariadení vo výkone trestu odňatia slobody a dodržiavanie väzenského poriadku nie je samo osebe, bez splnenia ďalších okolností postačujúce na dosiahnutie materiálneho predpokladu uvedeného v § 66 Tr. zákona. Vo vzťahu ku konštatovanému je potrebné uviesť, že odsúdený za celé obdobie výkonu trestu odňatia slobody v trvaní cca 6 rokov má evidované iba 3 disciplinárne odmeny, avšak zároveň má evidovaný disciplinárny trest, ktorý doposiaľ nemá zahladený a má evidované značné množstvo negatívnych záznamov, čo rozhodne nesvedčí o preukázaní polepšenia sa odsúdeného v jeho správaní a o tom, že v budúcnosti je možné od neho očakávať, že povedie riadny život, pričom aj samotný ústav na výkon trestu vo svojom hodnotení konštatuje, že neodporúča jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Pre naplnenie materiálneho predpokladu pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody sa vyžaduje predovšetkým aktívny prístup a postoj odsúdeného, z ktorého možno vyvodit' polepšenie a to, že v budúcnosti možno očakávať, že si z výkonu trestu odňatia slobody vzal ponaučenie a bude dodržiavať zákonom stanovené normy správania a viesť riadny život.

Aj podľa názoru sťažnostného súdu, odsúdený svojim správaním vo výkone trestu odňatia slobody nepreukázal taký stupeň polepšenia, že možno od neho dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život a to ani za výchovného pôsobenia zo strany občianskeho združenia DUMISK a ním navrhovanej asistencie spočívajúcej či už v zabezpečení platných dokladov, sociálnej intervencii, súčinnosti v komunikácii s probačným a mediačným úradníkom a súčinnosti krízovej intervencii v spolupráci s psychologičkou, keďže ani intervencia jednotlivých zložiek ústavu na výkon trestu odňatia slobody, ktorými na neho bolo pôsobené doposiaľ, vzhľadom na jeho správanie vo výkone trestu odňatia slobody, k náprave nevedla. Nie je možné opomenúť ani skutočnosť, že na odsúdeného už v minulosti bolo pôsobené výkonom nepodmiennečného trestu odňatia slobody, ktorý zjavne nevedol k náprave a teda ak v minulosti výkon celého nepodmiennečného trestu odňatia slobody nevedol odsúdeného

k tomu, aby viedol riadny život, nie je možné dôvodne predpokladať, že na to bude postačovať výkon časti trestu, hoc i za pristúpenia výchovného pôsobenia navrhovateľa.

Vzhľadom na konštatované, záver okresného súdu, že odsúdený nespĺňa predpoklady na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody považuje sťažnostný súd za správny a zákonný.

Vo vzťahu k sťažnostnej námietke navrhovateľa, občianskeho združenia DUMISK, že okresný súd sa nevysporiadal s nimi ponúknutou zárukou a inštitútmi tam uvedenými, krajský uvádza, že ani záruka občianskeho združenia a ním ponúknuté inštitúty, vzhľadom na správanie odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody, kde ju neho je evidovaný 1 disciplinárny trest, ktorý doposiaľ nemá zahladený a značné množstvo negatívnych záznamov a vzhľadom na skutočnosť, že už v minulosti bolo na neho pôsobené dlhodobým výkonom nepodmiennečného trestu odňatia slobody, nie je možné považovať za dostatočné vo vzťahu k možnému podmiennečnému prepusteniu odsúdeného.

Na základe uvedeného krajský súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté jednomyseľne.
jednomyseľne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.